

16.08 AB

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. No	DF-131-00-1
Дата	21.1.01. 2021 г.

БЪЛГАРСКА
НАЦИОНАЛНА
ТЕЛЕВИЗИЯ

BULGARIAN
NATIONAL
TELEVISION

БЪЛГАРСКА НАЦИОНАЛНА ТЕЛЕВИЗИЯ	
ГЕНЕРАЛЕН ДИРЕКТОР УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ СЕКРЕТАРИАТ	
Изх. №	10-01-128 / 21.01.2021 г.

ДО
Г-Н ВЕЖДИ РАШИДОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО
КУЛТУРАТА И МЕДИИТЕ В НС

пл. „Княз Александър I” № 1
гр. София 1169

Относно: Законопроект за изменение и допълнение на Закона за филмовата индустрия, № 002-01-68, внесен в Народното събрание на Република България от Министерски съвет на 27.11.2020 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН РАШИДОВ,

В определения срок за предложения преди второ гласуване, представяме настоящото становище на Българската национална телевизия по внесения в Народното събрание на Република България Законопроект за изменение и допълнение на Закона за филмовата индустрия (наречен по-долу „ЗИДЗФИ“ и „законопроект“).

В качеството си на обществен телевизионен оператор, заемащ ключово място в създаването, продуцирането и разпространението на съвременната българска аудио-визуална продукция, Българската национална телевизия е адресат на Закона за филмовата индустрия (ЗФИ). Същият има съществено значение за успешното осъществяване на една от най-важните обществени функции на БНТ, вменени ѝ от националния медиен закон и приложимите наднационални нормативни актове. С оглед на това считаме, че промените в действащата у нас нормативна уредба на обществените отношения в областта на филмовата индустрия трябва в максимална степен да кореспондират, както с изискванията на европейското право, така и с реалностите на местно ниво.

Внимание желаем да обърнем на изменението в чл. 41, ал. 1 от ЗФИ, което установява задължение при разпространението и показа на филми, дублирани на български език, както и на български филми, да се осигуряват субтитри на български език. Подобен ангажимент за субтитриране неминуемо предполага отделяне на значителен финансов ресурс от доставчиците на аудио-визуални медийни услуги. В

повечето случаи това на практика е невъзможно за тях. Освен това, крие риск от недостигане на съответния продукт до някои групи от обществеността, напр. до глухата общност, което необосновано ги дискриминира и със сигурност не постига целта на закона.

При обсъждането на подобни законови промени би следвало да се анализира и трайно установената в европейските страни практика относно използването на субтитри и дублаж при филмите. Повечето от партньорски телевизии в Европа прилагат следните правила: Един филм или сериал се субтитрира, когато:

- участват една или повече звезди от световна величина, за да се чуват автентичните им гласове;

- съдържа специални звукови ефекти /обикновено екшъни и научна фантастика/;

- съдържа значими музикални произведения и текстът има пряко отношение към съдържанието на филма;

Обикновено документалните и научно-популярните поредици се субтитрират.

В страните, където има повече от един официален език или значителни малцинствени групи и оригиналната фонограма е на един от тези езици, то тогава филмът се субтитрира, а не се дублира на някой от останалите езици, дори и да го говорят повече хора - Швейцария, Белгия, Малта и др.

Субтитрирането за хора с увреден слух съвсем друго нещо. Ето няколко основни разлики:

- Субтитрите за глухинеми не се вграждат в картината, както обикновените.

При тях има възможност да се включват и изключват през дистанционното;

- Субтитрите за глухонемеми съдържат информация и за фоновата фонограма, например, че вали, има грамотевици, звучи музика и т.н. Обикновено тези субтитри са в курсив, а репликите - с нормален шрифт. Такъв способ на субтитриране тепърва прохожда в България. Има направени няколко филма.

По принцип субтитрите съдържат и предават около една трета от целия текст, за да има време да се четат. Затова е голямо предизвикателство да се предаде най-важното. При субтитрите за глухонемеми този процент пада още повече и понякога текстът само маркира случващото се.

Като въвежда на практика задължение за доставчиците на аудио-визуални услуги да субтитрират на български език всички български и чуждестранни филми, независимо от начина на разпространението им и от метода на финансиране на реализацията и разпространението им, ЗИДЗФИ всъщност поставя всички доставчици на аудио-визуални услуги у нас в тежко икономическо положение, ангажирайки ги с влагането на огромни финансови средства в условията на съществуващ значителен риск целеният посредством това положителен ефект от дейността им изобщо да не бъде постигнат. В приложената към законопроекта частична предварителна оценка на въздействието липсва какъвто и да било анализ и аргументация относно финансовия ефект на изменението на чл. 41, ал. 1 от ЗФИ върху засегнатите сектори и държавния бюджет - от една страна. От друга страна - субтитрирането на филми, наред с

дейностите по производството и дублирането им, обективно представляват значително перо от бюджетите на всички субекти в областта на филмовата индустрия, считаме, че подобни законодателни промени, особено на фона на съществуващата понастоящем икономическата и здравна криза, са обективно неприемливи. Същите биха имали изключително негативно въздействие върху икономическото състояние не само на търговските телевизионни оператори у нас, но и върху БНТ като обществена медия, за която изпълнението на подобен ангажимент би означавало предвиждането на значителни по обем допълнителни бюджетни средства.

Освен това, с оглед на обстоятелството, че съгласно последните изменения на Закона за радиото и телевизията на доставчиците на медийни услуги вече са възложени задължения за осигуряване на достъпност на предоставяните от тях услуги за хора с увреден слух, съответстващи на европейското законодателство, последващото въвеждане на изменението в чл. 41, ал. 1 от ЗФИ е спорно с оглед на принципната му необходимост. И на последно, но не по важност място, следва да подчертаем, че това изменение не е предложено в условията на прозрачност и съгласуваност между всички заинтересовани страни, в частност – становище от страна на БНТ в тази връзка не бе изискано. Поради това считаме, че същото трябва да бъде ревизирано по приемлив за интереса на всички заинтересовани субекти и на обществото като цяло.

Във връзка с гореизложеното считаме, че предложените законодателни промени в ЗФИ се нуждаят от допълнително прецизиране за привеждането им в пълно съответствие с националната и наднационалната правна рамка, с оглед ефективното постигане на поставените цели и задължително посредством активното участие на всички заинтересовани страни.

С УВАЖЕНИЕ,

ЕМИЛ КОШЛУКОВ
ГЕНЕРАЛЕН ДИРЕКТОР НА БНТ

